

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Textus sequentiarum cum lucule[n]tissima tam
sententiaru[m] q[uam] vocabuloru[m] interpretatione
scripture autoritatib[us] alioru[m]q[ue] exemplis
creberrimis roborata**

Colonie, 1506

VD16 T 655

De sancto laurentio

urn:nbn:de:hbz:466:1-30585

Folium lxxij.

Laurenti dauid magni martyri milesq; fortis. Tu imperato-
ris tribunal. Tu manus tortorū cruciātas. Spreuisti sequis
eius desiderabile atq; manu fortē. Qui solus potuit regna superare
tyrāni crudelis. Cuiusq; sanctus sanguinis pdigos fecit amor mili-
tes eius. Dūmodo illū liceat cernere dispēdio vite p̄sentis.

Istud est aliud canticū ob honorē z reuerentiā b̄i Laurentij p̄pilatum
in q̄ autor tria facit. Primo p̄mēdat beatū Laurentiū rōne suaz p̄tutum
Secūdo p̄mēdat eū rōne p̄stātie in sua passione. Tertio dirigit peritiones
ad sc̄m Laurentiū. sc̄m ibi Cesaris tu facies. terciū ibi O laureti. dicens
p̄mo sic. O (laurenti) ex̄ns (martyr. q̄) p̄ et (fortis miles. magni dauid). sc̄
xpi (Tu spreuisti tribunal). i. sedē iudicialē (imperatoris) sc̄z decij. z spreu-
uisti (cruciātas). i. crudeles vel sanguinolētas aut cruore plenas (manū tor-
torū). i. eoz q̄ penas inferūt (sequutus desiderabile). i. xpm (atq; manu for-
tem. q̄) sc̄z xps (potuit solus supare regna). i. p̄tātē (crudelē tyrāni) sc̄z dia-
boli v̄l decij ip̄eratoris (q̄) p̄ et (eū) sc̄z dei (sc̄is amor fecit milites ei)
id ē p̄ eo militātes (pdigos sanguinis). i. pdigalit effundētes sanguinē
(dūmō). i. v̄l saltem (liceat) ip̄os sc̄tos (cernere ip̄m) sc̄z xpm verū dauid
(dispēdio) i. p̄ redio seu fastidio (p̄ntis vite). ¶ Norandū Jacobi ap̄ls
scribit in canonica sua. ca. p̄mo Beat⁹ vir q̄ suffert tēratōem. q̄ cū p̄bat⁹
fuerit accipiet coronā vite. In his p̄bis ad p̄mēdatōnem b̄i Laurentij
duo rāgunf. Primo sc̄torū in tribulatōe hui⁹ vite p̄fortatio. cū d̄r Beat⁹
vir q̄ suffert tēratōem Secūdo rāgūf tēratōis ḡlosa remuneratio. cū d̄r acci-
piet coronā vite. De p̄mo d̄r be. Jacobi ibidē. Sciētes qm̄ tēratō parē
entiā opat. patientia p̄o fructū bonoz. Et subdit Deus em̄ neminē tērar
sz vnusquisq; tērat⁹ a sua p̄cupiscētia. v̄t eua vi d̄r Aug. q̄ quidiāntis
disc̄m⁹ experimētis eos graui⁹ tērari a p̄cupiscētia carnis. Vñ be. Greg.
illos diabol⁹ pulsare negligit q̄s iure d̄eto possidere sentit. Sicut aliq̄s
dū fuerit capt⁹ in carcere h̄z vnū custodē vel duos. si p̄o euaserit oēs euz
sequunt. Sic etiā ē de captis z euadētibz a diabolo. De sc̄do d̄r in Apoca-
lip̄si. Qui vicerit faciā illū colūnā in tēplo z dabo ei coronā. z scribā super
illū nomē nouū. Itē ex alio. Qui vicerit dabo ei sedem mecum in throno
meo. Qui ḡ in tribulatōibz hui⁹ seculi in p̄tute fortitudinis p̄seuerauerit
hic erit columna in tēplo sanctificans corp⁹ ecclie. z accipiet coronā vite. z
habebit nomē nouū qd̄ os d̄ni noiauit. z ē b̄ndictū in eternū. Sz q̄r beat⁹
Laurenti⁹ viriliter agēs sustinuit tēratōes. ḡ de sua victoria ista sequētia ē
p̄pilata Secūdo nota. scribit Joānis. xij. Nisi granū frumētī cadēs in ter-
ram mortuū fuerit ip̄m solū manet. Vbi d̄r glosa. q̄ xps p̄ granū intelligi-
tur q̄ fuit mortuus in passione z fructū attulit in resurrectione Vñ Aug⁹.
D̄ns iesus xps erat granū mortificandū z multiplicandū. Mortificandū
in infidelitate iudeoz. Multiplicandū in fide christianoz. ¶ Vñ xps
duplici grano p̄parat. i. grano frumētī. z grano botri. Prīmū granū p̄fici-
entes p̄fortat migrantes in via m̄datoy dei q̄ restat eis ad celū. Vñ ps.

De sancto Laurentio

Panis cor hoīs pfirmat. Christ⁹ em̄ bñ pparat⁹ grano frumētī. qz frumētū
tum messium ligat. triturat⁹ molit⁹ coquit⁹ z comedit⁹. Sic xp̄s ligatus est
vñ Aug⁹. Ligat⁹ ē q̄ soluit⁹ p̄ditos. Itē flagell⁹ triturat⁹ ē. vñ Joānes
in euāgē. tūc apprehēdit iēsum pylat⁹ z flagellauit eū. Itē mola crucis at⁹
trit⁹ ē. vñ Eia. Trit⁹ ē p̄ter scelera nostra. Itē in elibano infernī mīl⁹
sus ē. vñ in Leuitico scribit⁹. panis in elibano offerri d̄z absqz fermētō z cō
spersus oleo. Ibi panis rōm. eliban⁹ infernū fecit. fermētū culpā. oleū gra
tiam. Itē comedit⁹ sacramētāl. vñ in euāgē. Accipite z comedite hoc ē cor
pus meū. Itē siqdē panis iēsus nobis in pasca tā calid⁹ seipm̄ ministravit
sic veniēs ex elibano. vñ Ber. Sicut butyr in pane calido. ita cor nostrū lī
q̄fieri d̄z in h̄ sacramētō. Hoc p̄siderās bñs Laurentius p̄ isto pane cali
do se in craticula calida obtulit dño deo. De scdo d̄r Eia. lxxv. Si inuenia
tur granū in borro diceet ne dissipēs illud qm̄ bñdictio ē. Hoc granū fuit
xp̄s in collegio ap̄toz q̄ sol⁹ inueniebat⁹ qm̄ omēs discipuli relicto eo fuge
runt. De tali grano d̄r O xp̄tane. ne dissipēs illud in corde tuo p̄ p̄uaria
tionē. qz bñdictū ē. in hoc em̄ grauo est oīs bñdictio. vñ Pau. ad ephē. q̄
bñdixit nos bñdictōe sp̄iālī. De tali grano etiā d̄r. ij. Esdre. iij. qz omne
mētē p̄uertit in securitatē. hoc p̄z in b̄o Laurentio. q̄ tm̄ h̄ grano fuit ines
briatus qz etiā ignē nō timuit. vñ te. Ber. Quicūqz gustu charitat⁹ semel
p̄fecte inebriatus fuerit ad oēm laborē z dolorē nō arescit. dolorē nō sentit
laborat z nō lassescit. diripit z nō aduertit. Et qz te. Laurentius hīs p̄s
tibz claruit. ideo hoc canticū in ip̄ius gl̄iam est p̄positū. Itē nota Lau
rentius d̄r a lauro arbore de cuius folijs antiquus victores coronabantur.
p̄ qd̄ eius victoria designat⁹. Habuit em̄ q̄ntuplicē victoriā. Primo habu
it victoriā p̄trariā in sanie hostiū ip̄m p̄sequentū. vñ de ip̄o d̄r. Darim⁹
Flāmaz superat⁹ ministris omne humane insanie restrinxit incendiū. Se
cūdo habuit victoriā p̄tra ignē materialē quo exustus erat. vñ itēz d̄r de
eo. corpali laborabat incendio. s̄z diuin⁹ amor oēm ignis extinguebat ardo
rem. Tercio habuit victoriā p̄tra carnā suā carnalē z cupiscetiā r̄ frenan
do. vñ de ip̄o itēz d̄r. Ecce beatus Laurentius transit p̄ ignē q̄ adustus non
abhorruit sed illuminat⁹ effulsit. arsit ne arderet z ne videretur exustus est.
Quarto habuit victoriā p̄tra mundū mundi diuitias p̄temnēdo. vñ les
git⁹ de ip̄o. qz thesauros ecclie inter paupes distribuit. Quinto habuit vi
ctoriā p̄tra ignē gehēne. vñ de ip̄o d̄r. nunq̄d cedere poterat momentanee
corpis v̄stioni cuius fides eternū gehēne extinguebat ardorē. merito ergo
Laurentius a lauro tanq̄z triūphator magnificus appellatus est. Item au
tor appellat⁹ xp̄m dauid. vnde dauid rex fuit q̄ interpretatur manu fortis et
desiderabilis in aspectu. z sumit⁹ hic p̄ xp̄o. qz xp̄s est fortis z potēs in p̄s
lio. qz sicut dauid goliā supauit. ita xp̄s potentia diaboli p̄culcauit. Et
est desiderabilis in aspectu. ip̄e em̄ est in quem angeli p̄spicere desiderant
et martyres ita in eius amore fuerunt accensi. qz sanguinē leti p̄ ei⁹ amo
re fuderunt sperantes firmiter post vitā temporale p̄sequi vitā eternā.
Unde legitur in actibz ap̄toz. Ibant ap̄li gaudentes a conspectu p̄ciliij.
qm̄ digni habitū sunt p̄ xp̄i noīe p̄tumeliā pati. ¶ Notādū dauid est
nomē p̄p̄iū z ponit⁹ hic indeclinabilē Tribunal ē nomē neutri generis
tercie declinatōis z fecit sedem iudicis. Sperno est tercie p̄iugationis.

Folium lxxiiij

Prodigus est nomē adiectiuū z idē est qđ largus. sed in pposito btūs
 Laurētius dicitur prodigus. qz largissime exposuit corpus suū p amore dei
 Sed dūmodo est aduerbiū qualitatis Sed licet est verbū impersonale
 et declinat tantū p tertias psonas

Cesaris tu faces ptemnis z iudicis minas derides. Carnifex vni-
 gulas z vstor craticulā vane psumūt. Dolet impius vrbis pfectus
 victus a pisce affato chrisi cibo. Gaudet domini cōiuiua fauo cōre
 surgenti chriso saturatus.

Hic autor ondit pstatiam scī Laurētij quā habuit in sua passione de-
 cens (Tu) Laurēti (prens) .i. spenis (faces) .i. vstiones (cesar) z derides
 minas iudicis. carnifex. i. laniator (z vstor) .i. cremator (psumunt. vane)
 id ē inutilit (vngulas z craticulā) .i. instrumēta qb laniant carnes z affan-
 tur. z h referendo singula singul. ita qz carnifex vane consumit vngulas z
 vstor vane craticulā (Impi pfect vrbis) .i. romane (dolet. victus) .i. sus-
 perat (a pisce affato) .i. scō Laurētio exnre (cibo xpi. cōiuiua dñi) .i. sanct
 Laurētij (gaudet saturat. fauo) .i. melle (xpo presurgēti) .i. siml resurgēti
 ¶ Notandū pmo. legit in passionali qz qñ btūs Sixtus papa ducebat
 ad martyriū. beat Laurenti ei diacon dicit ad eū. noli me derelinque
 re pater scē. z subiungit. quo pgrederis sine filio pater. quo sacerdos scē
 sine ministro pperas Cui beatus Sixtus dixit. non ego te desero fili neqz
 derelinquo. sed maiora tibi debent p fide xpi certamina. qz post triduum
 me sequeris leuita His verbis beat Sixtus pfortauit beatū Laurenti-
 um. vt nulla tormēta formidauit. Et postqz beatus Sixt fuit martyri-
 zatus. beat Laurētij custo diuit thesaurū ecclie quē cesar voluit habere z li-
 rigando z supbiendo psumere. fecit ergo vocari ad se beatū Laurentium z
 pntauit eū Valeriano pfecto vt deberet ab eo extorquere thesaurū ecclie
 sic. q dū interro gasset beatū Laurentiū de thesauro beat Laurenti no-
 lens. pdere sibi thesaurū petijt inducias vt posset dare respōsam pfecto
 z medio tpe pgregauit multos pauperes qb thesaurū ecclie donauit ppē-
 dens dictū dauidicū Dispse dedit pauperibz zc. Tempore pō inducia
 rū elapso. beat Laurenti stans an pfectū fecit puocare omes pauperes
 dicens. Hi sunt q thesaurū ecclie in celestes thesauros deportauerunt. qst
 diceret. O pfecte tua inqstio est vana z inutilis. qz pauperes thesaurū
 ecclie iam deportauerunt. Quo audito pfectus iussit os beati Laure-
 tij plūbaris cedi q dum cederet ridebat z dixit. O impie z crudelis tyra-
 ne pene tue dant refrigeriū anime mee. Vñ qdam hō nobilis noie roma-
 nus videns beatū Laurentiū pspiciū tanqz aerem intuebat circa eū an-
 gelū dei confortantē eū. q fuit statim puerus ad fidem. z dixit ad beatum
 Laurentiū. video in te iuuenē pulcherrimū festina me baptizare.
 ¶ Secundo nota. postqz beatus Laurenti nec timuit verba nec cura-
 uit pbera. pfectus dixit ad eum. tota nox in te expandet in supplicij Be-
 atus Laurentius dixit. mea nox obscuz non habet. sed omnia in luce cla-

De sancto Laurétio

releunt. Cū hec dixisset. p̄fectus dixit ministris. afferte mihi lectū ferreum
in q̄ Laurétius req̄scent. q̄ appozato expollauerūt te. Laurétius vestibz z
ligat̄z manibz z pedibz p̄strinxerūt eū supra craticulā z reliq̄ ministri suppo
suerūt prunas ardentes. Cū aut̄ sic te. Laurenti? puniret ridēdo dixit ad
p̄fectū. O miser z impie qd̄ credis. isti carbonēs prestāt mihi refrigeriū
qz vt det̄ mihi q̄ sup rosas dulcissimas req̄sco. tibi p̄o prestant supplicium
eternū. assat̄ sum iā versa z māduca. Et te. Lauréti? dixit hec p̄ba. assa
tus sum zc. duplici de cā. Prima vt p̄ suā p̄stantiā p̄fecto faceret terrore.
Secūda vt vtrūq̄ lat̄ z oia ei? mēbra p̄ xpi noīe lacerarent. p̄ q̄ multitudi
nē p̄miorū sperauit. Vñ sic positus in craticula dixit. in medio ignis non
sum estuat̄. qz carbonēs tuī nō dolozē s; refrigeriū mihi prestāt. His siq̄
dē dictis leuabat oculos in celū dicēs. gr̄as ago tibi dñe. q̄ ianuas vite in
gredi merui. His dictis subiunxit. O dñe p̄medo tibi spiritū meum. z sic
emisit spiritū z requeuit in pace. Nota. legit̄ in euāg. q̄ post resurrectōez
dñs apparuit discipulis iuxta mare tiberiadis z dixit eis. filioli nūnd̄ pul
mentū habetis. Et illi obtulerūt ei partē piscis assi. hunc q̄ piscem assuit
seu assatū auroz in lra p̄parat ad be. Laurentiū. qz iste piscis allat̄ ē xpo
cū fauo mellis. i. cū dulcedine p̄tratū. qd̄ etiā bñ verificat̄ de b̄to Lauré
nā in vita sua tantis claruit p̄tutibz vt de eo d̄r eccle. Beatus vir q̄ inuen
tus ē sine macula. z q̄ post aux nō abiit nec sperauit in pecunie thesauris
fecit em̄ mirabilia in vita sua. Et q̄ d̄r de eo illud p̄pheticū pus allegatur
Disp̄sit dedit pauperibz zc. Itē nota. q̄ duplex ē ignis q̄ iusti purgant̄
s; ignis tribulatiōis. ignis tentatiōis. ignis dilectiōis. z ignis eruditōis
De p̄mo d̄r ps. Igne me examinasti. z nō est in me inuēta iniquitas. Sic
etiā potuit dicere be. Laurenti? q̄ thesauros eccle dedit paup̄ibz. De se
cundo d̄r Job. Et ei? ozelāpades p̄cedūt sicut tede igne accēso. Iste tede
sunt tentatiōes z inq̄estiones. Hac tede diaboli? totū mūdū in p̄mis pa
rentibz cremauit. De tali igne quilibet sollicitē vigilare d; ne p̄pria domo
cordis sui p̄buret. De tertio d̄r in Leuitico. ignis in altari sp̄ ardebit. vñ
ignis in altari sp̄ ardēs ē charitas in corde seruēs. Vñ in euange. Nonne
cor nostrū ardēs erat in nob. Iste ignis sp̄ d; ardere. qz charitas d; pseue
rare. vñ in p̄uerbijs. Om̄i tpe diligit q̄ ver? amicus ē. De quarto d̄r ps.
Ignitū eloquiū tuū vehemēter. Itē Hieremias Nunq̄d p̄ba mea quasi
ignis ardēs z malleus p̄terēs petras. Et in h̄ quadruplici igne be. Lau
rēt? fideliter laborauit. Primū sustinuit. Secūm depulit. Tertii p̄posuit
et augmētavit. Quartū sp̄ secum p̄seruauit.

Pro terminis notādū ē. q̄ cesar q̄ nomē dignitat̄ masculini ḡnis. z d̄r
a ceson grece qd̄ ē elephas latine. qz cesar d; ē potens iter ceteros hoīes.
sicut elephas inter cetera aīalia. S; fax facis ē nomē terciē declinatōnis
fei ḡnis z fecat lumē ardēs. Et d̄r fax z tede. vñ. Semp̄ sacra facies. tes
des p̄nubia polcūt. Contēno ē p̄bū terciē p̄ugatiōis trāstium. S; mī
ne arū ē nomē pl̄is nūeri tm̄ p̄mē declinatōnis. z dicunt opprobria. In mī
noz aris ē deponētale. z fecat mīnas iponere. S; derideo ē p̄bū trāstium
sece p̄ugatiōis. p̄positiua de z rideo. S; vngula vt hic sumit̄ d̄r ferrū
incuruatū cū quo mouet̄ ignis. S; cōiura ē nomē cōis ḡnis. z d̄r aliq̄a
vel aliq̄a existēs cū alio in conuiuiō